

WOZ en lokale heffingen

Wettelijk kader en heffingen

Mw. Mr. A.P. (Anneke) Monsma

28 november 2019

Leadership • Entrepreneurship • Stewardship

info@nyenrode.nl +31 (0)346-291 291 www.nyenrode.nl

Lokale heffingen

Overheden:

- > Rijk
- > Provincies (territoriale dec.)
- > Gemeenten (territoriale dec.)
- > Waterschappen (functionele dec.)
- > Zbo's (functionele dec.)
- > Samenwerkingsverbanden

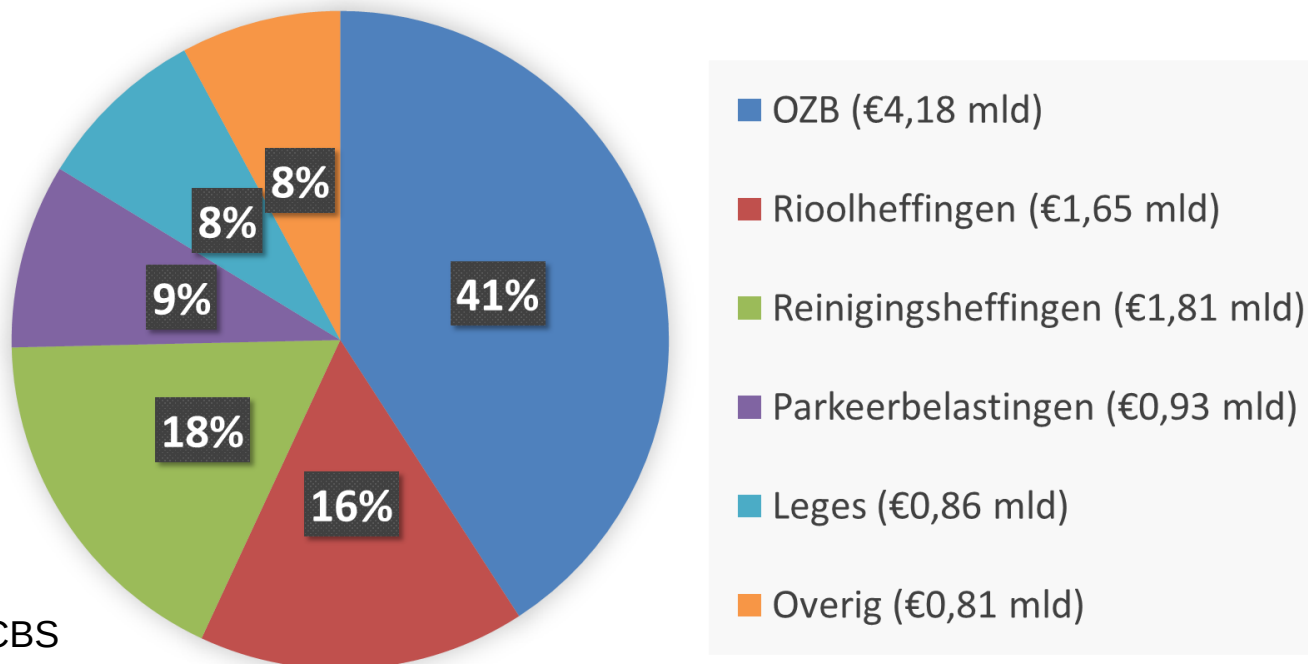
Begrote opbrengsten lokale heffingen in mln euro's (bron: CBS)

	2017	2018	2019*
<i>Gemeenten</i>	<i>9475</i>	<i>9746</i>	<i>10161</i>
Onroerende zaakbelastingen	3854	3949	4109
Toeristenbelasting	215	239	294
Parkeerbelastingen	767	827	928
Precariobelasting	240	268	271
Reinigingsheffingen	1730	1726	1811
Rioolheffingen	1578	1607	1646
Bouwvergunningen	411	450	496
Secretarieleges	324	322	246
Overige heffingen	356	359	359
<i>Provincies</i>	<i>1596</i>	<i>1632</i>	<i>1673</i>
Opcenten motorrijtuigenbelasting	1566	1604	1643
Overige heffingen	30	29	29
<i>Waterschappen</i>	<i>2742</i>	<i>2861</i>	<i>2903</i>
Watersysteemheffing	1459	1534	1567
Zuiveringsheffing	1275	1318	1327
Overige heffingen	8	9	9
TOTAAL	13735	14239	14737

Lokale heffingen: opbrengst (2)

> Belastingen, best.heff. en retributies	17%
> Prijzen e.a. inkomsten	21%
> Rijksuitkeringen	62%

Omvang gemeentelijk belastinggebied 2019

Bron: CBS

Uitbreiding belastinggebied?

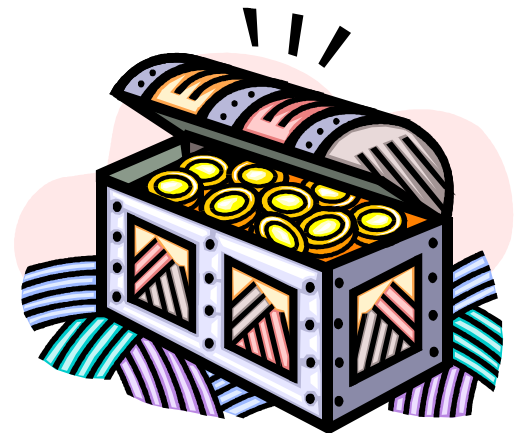
- > Grootscheepse decentralisaties vanaf 2005, ontoereikende middelen, democratisch tekort
- > Brief sts fin (eind 2014): Uitbreiding gemeentelijke belastingen, onder gelijktijdige verlaging rijksuitkering en daarmee samenhangend verlaging rijksbelastingen op arbeid (€4 mld)
- > Diverse rapporten en adviezen
- > Richting: uitbreiding ozb met gebruikersheffing woningen, invoering ingezetenenheffing, samenvoegen en afschaffen enkele bestaande heffingen (vereenvoudiging)
- > Opnieuw werkgroep 2019
- > Samenhang met verandering Gemeentefonds

Bestedingsdoelen gemeentelijke middelen

- > Belastingen → algemene middelen (vrij besteedbaar)
- > Bestemmingsheffingen → specifiek doel (geoormerkt)

NB: soms vormt de gemeente een belasting zelf om tot bestemmingsheffing. Hiermee beperkt zij zich dus!

- > Retributies → specifiek doel (geen winst)
- > Rijksuitkeringen
 - Alg. (Gem.fonds): vrij besteedbaar
 - Specifiek: specifiek doel (geoormerkt)

Minicasus

In het kader van de klimaatdoelstellingen wil de gemeente Vroemelen voortvarend aan de slag met het beperken van de uitstoot van CO₂. Dit kost de maatschappij immers geld en gezondheid en het is in het gemeentelijke belang om deze negatieve effecten terug te dringen. Daarom besluit de raad een heffing in te stellen voor motor-voertuigen met een uitstoot boven de 50 gr/km. Dit zijn alle motorvoertuigen behalve die bedoeld in art. 23b lid 1 Wet op de motorrijtuigenbelasting 1994. Het tarief wordt € 200 per voertuig (met kentekenregistratie binnen de gemeente) per jaar.

Democratie, rechtstaat en gedecentraliseerde eenheidsstaat (1)

Semi-gesloten stelsel belastingheffing:

- > legaliteitsbeginsel: wettelijke basis vereist
- > geregelde essentialia verplicht overnemen
- > Binnen wettelijk kader vrijheid om de heffing naar wens in te richten, maar:
 - Geen heffing naar draagkracht
 - Voldoen aan rechtsbeginselen
 - Geen winst op retributies

Geen belasting dan uit kracht van wet
Vrijheid in gebondenheid

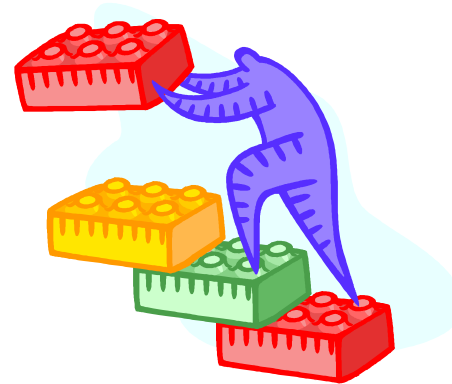

Democratie, rechtstaat en gedecentraliseerde eenheidsstaat (2)

Democratische legitimering:

- > Wet in formele zin (regering + staten-generaal)
- > Verordening door gemeenteraad
 - Getrapte regelgeving

No taxation without representation

Democratie, rechtstaat en gedecentraliseerde eenheidsstaat (3)

Formeel recht:

Formele regels over heffing en invordering in AWR en Invorderingswet van overeenkomstige toepassing verklaard, behoudens enkele uitzonderingen.

Rechtsbescherming:

- > Bezwaar bij bestuursorgaan (heffingsambtenaar)
- > Beroep bij rechtbank
- > Hoger beroep bij gerechtshof
- > Beroep in cassatie bij Hoge Raad

- > Gemeentelijke ombudsman

Belastingheffing is gelegitimeerde diefstal

Gemeentelijke belastingen

Gemeentewet:

- Ozb
- Rrb
- Baatbelasting*
- Forensenbelasting
- Toeristenbelasting
- Parkeerbelastingen
- Hondenbelasting**
- Reclamebelasting**
- Precariobelasting
- Rioolheffingen*

Andere wetten:

- Afvalstoffenheffing*
- BIZ-bijdrage*

* Bestemmingsheffing

** wordt wel uit eigen beweging omgevormd tot bestemmingsheffing

Gemeentelijke retributies

- Reinigingsrechten
- Leges, bijv:
 - (bouw)vergunningen
 - paspoorten
 - huwelijk
- Grafrechten/begrafenisrechten
- Marktgeld
- Havengeld
- Staangeld woonwagens
- Brandweerrechten
- Rioolaansluitrecht
- Etc.

(art. 229.1 a en b Gemeentewet + specifieke wetten)

Essentialia

In de belastingverordening moet de gemeenteraad de essentialia van de belasting opnemen:

- > Belastbaar feit
 - > Belastingobject
 - > Belastingplichtige
 - > Heffingsmaatstaf
 - > Tarief
 - > Tijdstip ingang/beëindiging heffing
 - > Hetgeen overigens van belang is voor de heffing en invordering
- (art. 217 Gemeentewet)

Gemeente Rotterdam

Gemeentebelastingen

Aanslagbiljet Gemeentelijke heffingen Belastingjaar 2012

14

WOZ tijdvak 2012

dagtekening

15 maart 2012

burgerservicenummer

aanslagbiljetnummer

18249578

Telefonische informatie:

0800 - 1545 (gratis)

Afzender: Postbus 924, 3000 AX Rotterdam

Freds Frietjes

Duivenplein 100

3045 MY Rotterdam

Betaaltermijn(en): 1

Vervaldag(en) 15-05-2012

Totaal te betalen

EUR 1937,87

Gebruik voor betaling de aangehechte acceptgiro

Objectnummer: 987321
Betreft Verkoopkraam op onderstaand adres:
Duivenplein 100, 3045 MY te
Rotterdam

WOZ-beschikking

Beschikkingnr	Waardepeildatum	Staat per	WOZ-waarde
22569984	01-01-2011	01-01-2012	EUR 70.000

Aanslagen 2012 (alle bedragen zijn in euro's)

Regelnr	Heffing	Tijdvak	Maatstaf	Tarief	Bedrag
4415666	OZBE	2012	70.000	0,2811%	196,77
4415667	Riool	2012	eigendom: 1	187,70	187,70
4416112	Rein	2012	containers: 1	391,90	391,90
4417787	Reclame	2012	vlaggen: 3	45,00	135,00
4426223	Precario	2012	opp. terras: 8 m2	36,00	288,00
4435668	Baat	2012	70.000	0,48%	336,00
4439984	Parkeer	2012	bedrijfsvergunning	402,50	402,50
			TOTAAL		1937,87

Zie voor de toelichting de achterzijde van dit biljet en de toelichting

Als u met een eigen overschrijvingskaart betaalt, vermeld dan in ieder geval het aanslagbiljetnummer of het betalingskenmerk

Rioolheffing (1)

- Bestemmingsheffing (art. 228a Gemeentewet)
- Kostenverhaalsinstrument voor watertaken gemeente:
 - a) Inzameling & transport afvalwater + zuivering huishoudelijk afvalwater
 - b) Inzameling & verwerking hemelwater + maatregelen grondwaterstand
- Heffing via aanslag;
- Opbrengstnorm van toepassing

Rioolheffing (2)

Minicasus

Ben woont in een eigen huis in de gemeente Oeverland. Aan de andere kant van het dorp heeft hij een garage gekocht voor zijn oldtimer. De garage heeft geen aansluiting op de waterleiding en ook niet op de riolering.

Ben schrikt zich een hoedje als hij de volgende aanslag gemeentelijke heffingen krijgt:

Rioolheffing (3)

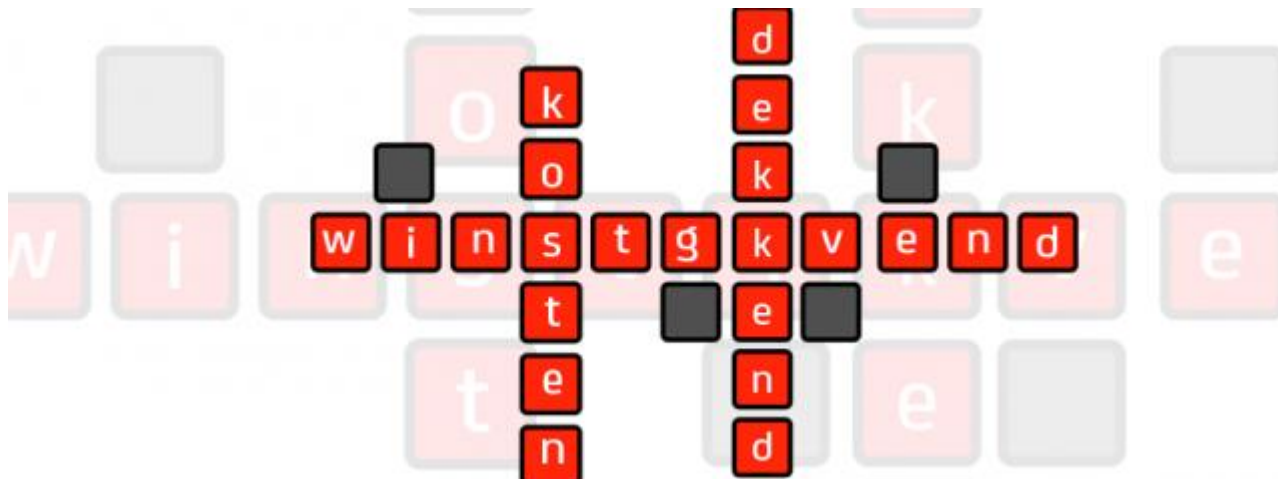
Aanslag gemeentelijke heffingen 2019

<u>Regel</u>	<u>Bedrag in euro's</u>
WOZ-beschikking woonhuis, wpd 1-1-2018	360.000
OZB eig, tarief woningen 0,1099%	395,64
Afvalstoffenheffing, meerpersoonshuishouden	230,00
Rioolheffing	200,00
WOZ-beschikking garagebox, wpd 1-1-2018	30.000
OZB eig, tarief niet-woningen 0,1958%	58,74
OZB gebr, tarief niet-woningen 0,1474%	44,22
Rioolheffing	200,00
Precariobelasting garagedeur 3,125m ² x €27,50	85,93
TOTAAL	1.214,53

Rioolheffing (4)

- Bezwaren:
 1. De garage hoort bij de woning;
 2. De garage heeft geen riolaansluiting;
 3. Opbrengstnorm is overschreden (geraamde opbrengst gaat uit boven geraamde kosten)
 4. (hier: precariobelasting onterecht)

Rioolheffing (5)

1. WOZ-objectafbakening is correct (zie Ferry Makkinga). Te ver van woning gelegen om samenstel te kunnen vormen. Daarom terecht als zelfstandig WOZ-object aangemerkt. → garagebox zelf is geen woning, dus terecht niet-woning.
2. Voorheen: rioolrecht, inderdaad niet mogelijk zonder rioolaansluiting. Nu: rioolheffing voor riooltaak, waaronder ook hemelwaterafvoer en beheer grondwaterstand vallen. T.a.v. garagebox wel die laatste taken uitgevoerd → rioolheffing terecht (zie bijv. Hof Leeuwarden 11 oktober 2011, nr. 10/00248, [ECLI:NL:GHLEE:2011:BT7503](#))

Rioolheffing (6)

3. Opbrengstnorm

- Geraamde baten mogen niet uitgaan boven geraamde lasten (vgl. Jurisprudentie over art. 229b Gemeentewet)
- Lasten '**ter zake**'; er moet een meer dan zijdelings verband met de belaste diensten zijn (>10%) (zie bijv. HR 21 juni 2019, nr. 18/02941, [ECLI:NL:HR:2019:1020](#))
- Lasten moeten **drukken** op de gemeente
- Baten mogen voorzichtig geraamd worden
- Slechts plaats voor correctie bedragen, als de gemeente niet **in redelijkheid** tot de raming heeft kunnen komen

Rioolheffing (7)

Bewijslastverdeling:

1. Heffingsambtenaar moet inzicht verschaffen in ramingen van baten en lasten
2. HA moet 'naar vermogen' twijfel wegnemen of bepaalde posten als 'lasten ter zake' kunnen worden aangemerkt
3. Betwist belanghebbende de uitkomst? Dan moet BH bewijzen. Zo niet, dan volgt oordeel rechter.

Rioolheffing (8)

Overige regels:

- > Gegevens HA moeten op begroting zijn terug te voeren
- > Ramingen moeten voldoen aan comptabiliteitsvoorschriften gemeenten (BBV)

Begroting 2017 in één oogopslag

Deze begroting in één oogopslag geeft u een beeld van onze inkomsten en laat u zien waaraan wij dat geld weer besteden.

Burgemeester en wethouders van Nissewaard

GEMEENTE
NISSEWAARD

INKOMSTEN

Onroerendezaakbelasting (OZB)	€ 15.246.000
Afvalstoffenheffing	€ 11.835.000
Rioolheffing	€ 6.526.000
Leges heffing	€ 2.307.000
Parkeeropbrengsten	€ 3.018.000
Overige heffingen	€ 2.043.000

Rente en dividend	€ 18.662.000
Huren en pachten	€ 5.131.000
Overige inkomsten (eigen bijdragen, opbrengsten theater)	€ 16.232.000

Hoeveel betaal ik in 2017 aan:

Rioolheffing	€ 125,-
OZB	€ 240,71
Afvalstoffenheffing	€ 253,79
Gestapelde woning	€ 319,85
Eensgezinswoning	€ 319,85
Hondenbelasting	
Eerste hond	€ 82,68
Volgende honden	€ 180,36

Het college van burgemeester en wethouders presenteert een sluitende begroting aan de gemeenteraad. Traditiegetrouw wordt de onroerende zaak belasting (OZB) in Nissewaard niet verhoogd, maar slechts aangepast aan de prijsstijging. De troonrede van vorige maand begon met "Nederland heeft de laatste jaren weer vaste grond onder de voeten gekregen". Dit geldt ook voor onze gemeente.

Er blijven voldoende uitdagingen over. We moeten onze financiën blijven verbeteren om te blijven investeren. We blijven inzetten op een schoon, heel en veilig Nissewaard. De afgelopen twee jaar zijn de nodige gelden vrijgespeeld waarmee ook dit begrotingsjaar de nodige vervangingen opgepakt kunnen worden voor bijvoorbeeld wegen, bruggen en bomen.

Wethouder
Martijn Hamerslag

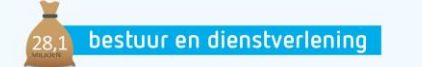
UITGAVEN

Wegen en parkeren	€ 19.612.184	€ 231
Groen	€ 5.324.602	€ 63
Openbare verlichting	€ 1.013.759	€ 12
Rioolwerkzaamheden	€ 5.625.358	€ 66
Afvalinzameling en -verwerking	€ 10.153.645	€ 119
Veiligheid	€ 7.292.574	€ 86
Sport	€ 5.438.605	€ 64
Recreatie en cultuur	€ 9.091.404	€ 107
Grondexploitatie	€ 9.241.128	€ 109
Overig	€ 17.179.631	€ 202

Bijstandsuitkering en begeleiding	€ 48.206.806	€ 567
WMO	€ 43.793.219	€ 515
Jeugd	€ 25.190.462	€ 296
Onderwijs	€ 9.689.139	€ 114
Minima en bijzondere bijstand	€ 7.640.062	€ 90
Overig	€ 5.145.046	€ 61

Gemeentelijke organisatie	€ 24.256.423	€ 285
Dienstverlening	€ 2.732.275	€ 32
Overig	€ 1.139.974	€ 13

Voor 2017 en verder zijn het sociaal domein en de ontwikkeling van de Haven belangrijke aandachtspunten. Onlangs begonnen we met de eerste voorbereidingen voor de bouw. Wonen aan het water komt steeds dichterbij, een ideaalbeeld voor velen. De eerste woningen gaan begin 2017 in de verkoop.

Verder is de gemeente bezig met een Integraal veiligheidsplan dat we met verschillende betrokkenen voorbereiden. Een onderwerp uit dit plan is bijvoorbeeld het stimuleren en steunen van buurtpreventie in de dorpskernen.

Burgemeester
Mirjam Salet

Rioolheffing (9)

Gevolgen overschrijding opbrengstnorm:

- > In principe partiële onverbindendheid
- > Slechts algehele onverbindendheid, indien:
 - op voorhand duidelijk moet zijn geweest dat sprake is van niet-verhaalbare kostenposten;
en
 - na correctie de baten in betekenende mate (>10%) uitgaan boven de lasten

Parkeerbelastingen (1)

- Twee belastingen: betaald parkeren en parkeervergunning (art. 225 lid 1, a en b)
- Bij betaald parkeren: **naheffingsaanslag** indien belasting niet op aangifte is voldaan (art. 234), bovendien **wielklem** mogelijk (art. 235)
- Wetsvoorstel tariefdifferentiatie milieukeurmerken
- Kosten naheffingsaanslag gemaximeerd (€ 62,70 + tarief voor 1 uur parkeren)
- Diverse grieven mogelijk, veel voorkomend: kaartje weggewaaid, overmacht, parkeerautomaat defect, onduidelijke bebording, gepast geld, invaliden, buitenlanders, laden en lossen, fout kenteken ingevoerd.

Parkeerbelastingen (2)

Axel bracht even een sd-geheugenkaartje bij de fotozaak in de buurt, om de foto's die erop staan te laten afdrukken. Hij parkeert de auto schuin voor de deur en gaf het kaartje binnen af. Dat duurde niet langer dan 3 minuten, maar helaas treft hij bij terugkomst parkeercontroleurs die een bon uitschrijven. Hij is het er niet mee eens en maakt bezwaar, want dit valt toch onder onmiddellijk laden en lossen? Dan is geen sprake van parkeren en is de naheffingsaanslag dus onterecht.

Wat vindt u?

Parkeerbelastingen (3)

Tante Leen is slecht ter been en gaat met haar oude autootje op bezoek bij haar achternichtje in de grote stad.

1. Voordat ze met het parkeerkaartje terug bij haar auto is, heeft de controleur al een bon uitgeschreven;
2. Kenteken bewust of per ongeluk onjuist ingetypt;
3. Bij het dichtslaan van de auto valt parkeerkaartje / bezoekersvergunning op de grond;
4. Koopzondag? Tante Leen weet het niet.
5. Parkeermeter defect.

